

Belediye Logolarındaki Coğrafi İzler: İzmir İli Örneği

Geographical Traces in Municipality Logos: The Example of İzmir Province

Arzu Ersöz Tüğen¹

ÖZ

Dünyada yaşanan değişim ve dönüşüm hareketinin sergilendiği alanlar şehirlerdir. Küreselleşen dünya koşullarında şehirler turizm pastasından daha çok pay alabilmek için rekabet halindedirler. Teknolojinin ilerlemesi ile beraber bu rekabet çok büyümüştür. Bu sebepten kendine ait dinamiği olan ve zamanın ruhunu yakalamaya çalışan mekanlar olan şehirlerin tanıtımı son derece önemlidir. Şehirlerin sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler logolar aracılığıyla tanıtılmaktadır. Logoların anlaşılır, akılda kalıcı ve şehrin güçlü yönlerini barındıran işaretler olması gerekmektedir. Bu çalışmanın konusu gerek doğal, tarihi, kültürel gerekse sanayi, hizmet ve ticaret açısından Türkiye’de önemli bir yere sahip olan İzmir ilidir. İzmir’de, büyükşehir belediyesi ve 30 ilçe belediyesi yer almaktadır. Çalışmanın amacı ilçe belediye logolarının anlamsal, olgusal ve renksel analizlerini yaparak, ilçe tanıtımındaki yerini ortaya koymaktır. Bununla birlikte logolarda bulunan şekillerdeki fiziki ve beşerî coğrafya unsurlarını tespit etmektir. Çalışma nitel araştırma desenlerinden olan tarama ve doküman analizi yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Ayrıca nitel araştırmada veri toplama yöntemlerinden olan görüşme metodu kullanılmıştır. Araştırma verilerine İzmir ilinde bulunan ilçe belediyesinin basın yayın ve halkla ilişkiler bölümünde görevli olan uzman kişilerin görüşleri ile ilçe belediyelerinin resmî web sayfalarındaki bilgilere erişim sağlanarak ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda belediye logolarında fiziki ve beşerî coğrafya unsurlarına rastlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İzmir İlçeleri, Logo, Şehir, Belediye, Coğrafya

ABSTRACT

Cities are the areas where change and transformation movements in the world are exhibited. Cities across the globalizing world are competing to pay more than the tourism pie. With the advancement of technology, this competition has grown a lot. For this reason, it is extremely important to introduce cities that have their own dynamics and are places that try to perceive the past mood. The natural, cultural, and historical values of cities are promoted through logos. The logos of the cities should be clear and catchy, as well as contain the strong lines of the city. The subject of this study is the province of İzmir, which has an important place in Turkey in terms of natural, historical, and cultural purposes; industry, service, and trade. There are metropolitan municipalities and 30 district municipalities in İzmir. The aim of the study is to reveal the place of the district municipality logos in the promotion of the district by making semantic, factual, and color analyses. In addition, it is to determine the physical and human geography elements in the shapes in the logos. The study was prepared by using the scanning and document analysis method, which is one of the qualitative research designs, and the interview method, which is one of the qualitative data collection tools. The research data were obtained by accessing the information on the official web page of the district municipalities, with the opinion of an expert who is an officer of the press and public relations department of the district municipality in the province of İzmir. As a result of the research, physical and human geographical elements were found in the municipality logos.

Keywords: İzmir Districts, Logo, City, Municipality, Geography.

¹ Corresponding Author: MEB Coğrafya Öğretmeni, arzuavgunt@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3009-5488

GİRİŞ:

İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri dış dünyayı veya kendi iç dünyasını şekillerle anlamlandırabilmesidir. Oldukça değerli olan bu yetenek sayesinde insanoğlu tarih boyunca çizdiği şekiller yoluyla pek çok bilgiyi karşı tarafa aktarmıştır. Bu sebepten dolayı şekiller hayatın içinde kavramlar olmuşlardır. Mağara duvarlarına çizilmiş resimler, eski Türk Devletlerinde kullanılan aile ve millet aidiyetini gösteren damgalar, Türk kılıç kabzalarında kullanılan işaretler logoların ilk çekirdekleri arasında sayılmaktadır (Erdal, 2017:685; Duran, 2019: 682). Tarihte şekilleri en çok kullanan medeniyet Romalılar olmuştur. Romalılar gerek inşa ettikleri yapıların üzerinde gerekse şövalyelerin kalkanları üzerinde ait oldukları aile, soy bağıni şekillerle göstermişlerdir.

Şekiller sembolik anlatım öncesinde kullanılan ifade yöntemlerinden biri olmuştur. Sembollerin kullanımı çok daha sonraki yüzyıllarda oluşmuş, duygularla anlatılamayan soyut ifadeler somut anlatımlar olan sembollerle ifade edilmiştir (Tillinch,1968:136; Kardaş, 1980:25). Ticaretin gelişmesi ile birlikte ürünleri görsel olarak anlatan sembollerden oluşan logolar ortaya çıkmıştır. Özellikle deniz taşımadığının yaygınlaştığı 18 yy.'dan sonra Osmanlı Devleti'nde faaliyet gösteren firmalar kendilerine ait işaretleri belirlemişler ve bu işaretler Osmanlı coğrafyasında alamet-i farika olarak adlandırılmıştır (Akçelik, 2020:23). Firmaların kimliğini ve ait oldukları kişileri gösteren bu semboller günümüzde kullanılan logoların ilk örnekleri arasında gösterilebilir.

Yunanca logos kelimesinden türetilen logo kavramı, kelime veya şekillerden oluşan herhangi bir yerin veya nesnenin kimliğini belirleyen sembol anlamına gelmektedir (TDK, 2022). Günümüzde ticari bir sembol olan logolar bir şirketin, ismin veya fikrin simgesi olabilmektedirler. Yine logolar yazı ile anlatılmayan, alıcı tarafta direkt olarak ait olduğu kurum veya kişinin imajını yansıtan işaretlerdir. Bu sebepten dolayı logoların sade, çok renklilikten uzak, basit ve yalın olması gerekmektedir. Ancak bu şekilde alıcı tarafın aklında daha çok yer etmesi ve vermek istediği mesajı karşı tarafa ulaştırması mümkün olabilmektedir.

Birbirinden farklı disiplinlerin ortak olarak ilgilendikleri bir konu olan logolar aynı zamanda mekânı tasvir ettikleri için bir mekân bilimi olan coğrafyanın sahasına girmektedirler. Herhangi bir mekânın ticari olarak pazarlanması ve dünyaya tanıtılması aşamasında o mekânın doğal, beşerî özellikleri ön plana çıkmaktadır. Beşerî coğrafyanın incelediği bu sahada, insan ve insanın oluşturduğu tüm yansımalar yer almaktadır. Şehirleri inşa eden insanoğlu kendi kimlik yansımalarını içinde yaşadığı mekân olan şehre de aktarmaktadır. Şehrin sahip olduğu fiziksel özelliği yani topografyası, bitki örtüsü, su kaynakları, insanlığın oluşturduğu tarihsel mirasın harmanlanması ile sadece o şehre ait özgün kimlikler ortaya çıkmaktadır. Tek ve biricik olan bu kimlik o şehirle beraber anılmaktadır. Kentler insan, mekân etkileşiminin en iyi gösterildiği alanlardır (Aliağaoğlu ve Uğur, 2018: 2358; Yasak, vd. 2021:196; Oğan ve Yasak, 2020:98). Coğrafya disiplininin farkı, ortaya çıkan ve şehrin kimliğini oluşturan tüm kavramların coğrafi disiplin süzgecinden geçirecek incelemesidir. Bu anlamda her bir şehir var olan fiziksel özellikleri çerçevesinde oluşturduğu tarihi, kültürel ve teknolojik yapı ile harmanlanan sürekli olarak gelişen metabolizmalar gibidir.

Sınırların kalktığı ve teknoloji ile beraber hızla gelişen küresel dünya şartlarında şehirler, ülkeler için birer turistik pazarlama ürünlerine dönüşmüşlerdir (Fidan, 2013:64). Kitle turizminin yavaş yavaş önemini kaybettiği, sürdürülebilir ve çevreci olduğu için daha çok tercih edilen alternatif turizm, şehirlerin öne çıkan özelliklerinin ticari bir meta olarak değerlendirilmesinde aracı olmuştur. Günümüz dünyasında birbirine benzeyen, standart özellikleri olan şehirlerden çok kendine ait kültürel, folklorik, tarihi özelliği olan şehirler diğerlerinin yanında daha çok tercih edilir hale gelmiştir. Dünya şehirleri arasında yayılan bu hızlı rekabet ortamında şehirleri tanıtacak olan iletim araçları logolar olmuştur.

Turistlerin sıklıkla tercih ettiği destinasyonlar zaman içinde markalaşmış, bu durum beraberinde şehirlerin markalaşma sürecini getirmiştir. Özellikle şehirlerin öne çıkan yöresel ürünleri zaman içinde turistik pazarlama ürünlerine dönüşmüştür. Şehrin tanıtılması aşamasında şehrin kimliğini oluşturan bileşenlerinden olan logolarda bu turistik ürünlere de yer verilmiş, logolar doğal ve beşerî unsurların birleşiminden oluşmuştur. Şehirler de hizmetler gibi ince, planlı ve donanımlı bir şekilde pazarlanmaktadır. Bu pazarlama süreci içinde sadece belediye başkanlarının çabaları yeterli olmamıştır. Buna ek olarak hükümet desteği, yerel kuruluşlar ve reklamcılık sektörü eşliğinde harmanlanan bir oluşum tüketicinin dikkatini daha çok cezbetmekte ve sürdürülebilirliği uzun ömürlü olmaktadır.

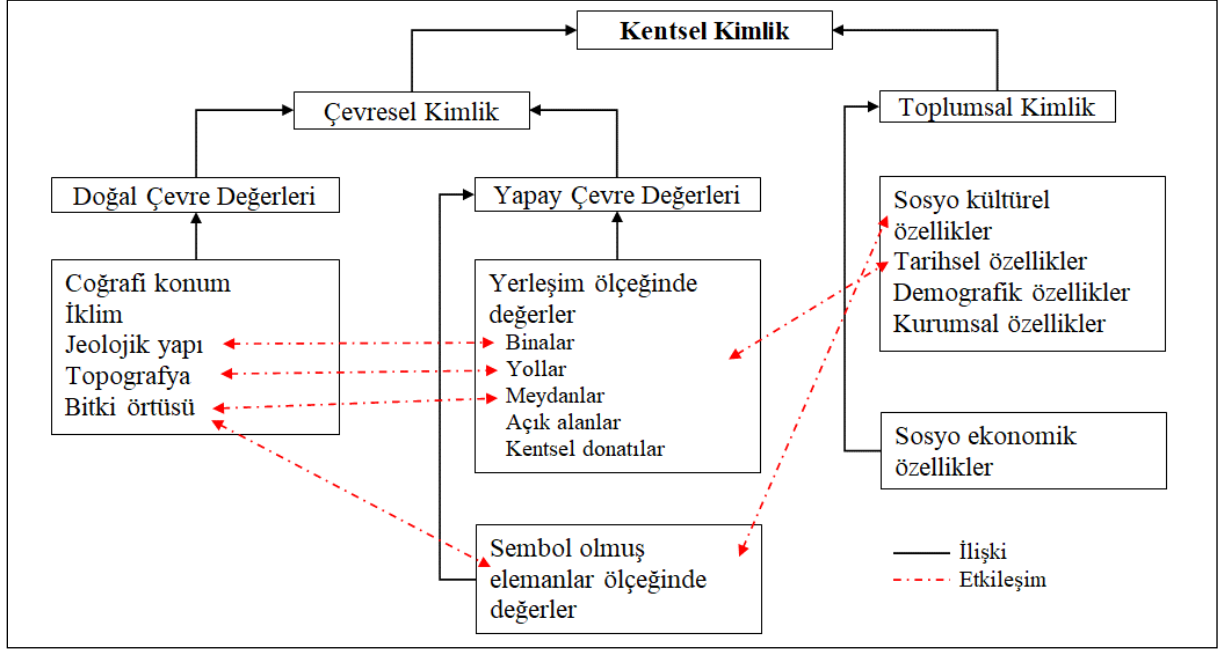
Araştırmanın konusunu oluşturan İzmir gerek fiziki gerekse tarihi ve kültürel olarak oldukça zengin bir ildir. Kentin tam olarak ne zaman kurulduğu bilinmese de yapılan kazılarda ulaşılan en eski dönem İ.Ö 3000 yılına aittir. Batı Anadolu'nun en eski liman kenti olan şehir pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. İzmir Kenti geçmişten getirdiği tarihi ve kültürel mirası günümüzde de korumaktadır. Çalışmanın amacı kentin zengin tarihi ve kültürel mirasının yansıtıldığı belediye logolarının analizi yaparak bu logolardaki coğrafyanın ayak izlerini takip etmektir.

1. Şehir Kimliğinin Oluşumunda Logoların Rolü

Kentler; yaşayan, zaman içinde değişen kendine ait günlük döngüleri olan mekanlardır. Zamanın ruhuna göre şekil alan kentler insanlar için sadece bir yerleşme alanı değil aynı zamanda içinde büyüdüğü, şekillendiği duygusal olarak bağ kurduğu yerlerdir. Kentlerin kurulduğu alanların coğrafi özellikleri, diğer kentlerle olan bağlantıları, sahip olukları yeryüzü şekilleri, iklimi içinde yaşayan insanların hem fiziksel hem de kültürel dünyalarının şekillenmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Kentlerin fiziksel ve kültürel zenginlikleri zaman içinde kent kimliğine dönüşmektedir. Kent kimliğinin oluşmasında şehirde yaşayan insanların da bu kimliği özümsemeleri ve sahip çıkmaları oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Kentlerin sahip oldukları ticari hayat, sanayi gibi ekonomik özelliklerin yanı sıra farklı kültür ve ekonomik statüleri sahip olan insanların burada yaşıyor olması kentleri kırsal tarım toplumlarından ayırmıştır. Günümüz insanı ekonomik kaygılar dolayısıyla doğduğu, büyüdüğü kentlerde çok fazla kalamamaktadır. Özellikle büyük şehirlere yapılan göçler bu şehirleri farklı kültürler ve ekonomik seviyelerdeki insanlarla dolmasına sebep olmuştur. Bu durum kent kimliğini oluşturan insan kaynağının değişmesine, karışmasına sebep olmuştur.

Değişen ve küreselleşen dünya koşullarında sermayenin kazanılması için yeni enstrümanlar devreye girmiştir. Özellikle son yıllarda ülkelerin sermaye girişini hızlandırmak için turizm sektöründe yaptığı atılım, ülkeleri turistik birer pazara dönüştürmüştür. Bu pazardan daha fazla pay alabilmek için kıyasıya bir rekabet vardır. Ülkelerde bu rekabetin en küçük birimlerini şehirler oluşturmaktadır. Kitle turizminden daha çok alternatif turizme dönüldüğü günümüzde kentlerin kimlikleri ve onları diğer kentlere göre üstün kılan özellikler ön plana çıkmıştır (İlgüner ve Asplund, 2011:25; Siyavuş ve Belge, 2023:2). Artık günümüz turistleri turizm faaliyetlerini gerçekleştirirken kendi ilgi alanına giren, dokusu bozulmamış olan mekanları daha çok tercih etmektedir. Dolayısıyla kentlerin kimlik bileşenleri ile günümüz tüketim anlayışı arasında güzel bir denge kurmuş olan şehirler diğerlerine göre daha avantajlı konumda olmuşlardır (Özav ve Ersöz Tüğen, 2020:648).

Kentlerin genel olarak kimlik özellikleri doğal çevre özellikleri, yapay çevre ve toplumsal kimlik başlıkları altında toplanmaktadır (Tablo 1). Doğal çevre özellikleri değişmeyen kentin genel çerçevesini oluşturan özellikleridir. Bazı kentlerde bu üç özellikten sadece birisi bazen de tümü ön plana çıkmaktadır. Bu sebepten dolayı kentin kimliğinin bir bütün olarak değerlendirilmesi daha gerçekçi olmaktadır.

Tablo 1. Kentsel Kimlik Bileşenleri (Topçu, 2011)

İtalyan edebiyatçı Calvino'nun Görünmez Kentler adlı kitabında "Bir şehre hayran kalmanın sebebi onda yedi harikanın bulunması değil, sorduğun soruya verdiği cevaptır" diyerek kentte yaşayan sakinlerin de kenti nasıl algıladıklarının önemi vurgulanmıştır (Calvino, 1972'den akt. Sağlık ve Kelkit, 2019:65). Kentli olma bilinci, insanların yaşadığı şehri kabul etmesi, uyum sağlaması ve kendini o şehrin bir parçası olarak hissetme bilincidir. Bu açıdan bakıldığında kentleşme, insanların kendi kimliklerinin yaptıkları işlerin bir önemi olmaksızın yaşadıkları mekândaki bütünleşmedir. Yaşanılan mekanla kurulan duygusal bağ beraberinde şehre aidiyet duygusunu da getirmektedir.

Şehirlerin kimliklerinin somut olarak ifade edilmesi logolar yoluyla olmaktadır. Özellikle belediyelerin kullandığı şehir logoları şehre dair ön plana çıkan, güçlü olan özelliklerin vurgulandığı görsellerden oluşmaktadır. Bu logolarda bazen şehrin sahip olduğu fiziki ve beşerî faktörler ön plana çıkarken bazen de şehri tanımlayan evrensel işaretler kullanılmaktadır. Tarihte bilinen ilk tescilli logo tasarımı Stella Artois adlı bir içecek firmasına aittir (Şekil 1). Belçika'da bulunan bu firmanın kuruluş yılı 1366'dır. İlk hali siyah beyaz olan bu logo daha sonradan yenilenerek renkli hale getirilmiştir (Kubat Şahin, 2021: 91).

Şekil 1. (a) Stella Artois Firmasının İlk Tasarımı (b) Firmanın İkinci Tasarımı (Kubat Şahin, 2021)

Logolar anlamlandırılırken üç farklı kriter değerlendirilmektedir (Erdal, 2017:688). Bunlar, olgusal değerlendirme, algısal değerlendirme ve renk çözümlenmesidir.

Olgusal değerlendirme sürecinde şehre ait öne çıkan ve o şehir ile ilgili verilmesi hedeflenen semboller kullanılır. Bu sembollerin çok sayıda olması logonun anlaşılmasına neden olur. Bu sebepten dolayı

serinletici etki yaparken, Kasım ve Nisan aylarına kadar düşen yağışlar yeraltı sularını beslemektedir. Bu durum tarımı olumlu yönde etkilemektedir. Doğal olarak oluşan bir körfezin etrafında kurulmuş olan İzmir ili olumlu coğrafi faktörlerin etkisi ile gelişmiştir. Bu durum beşerî faktörlere de yansımız gerek ticaret gerekse kentleşme süreçlerini olumlu yönde etkilemiştir. Toplam yüzölçümü 12,012 km³ ile Türkiye'nin üçüncü büyük ili olan İzmir'in 2021 yılı nüfusu 4.425.789 kişidir (TUİK, 2021).

3. Yöntem

Çalışmanın veri kaynağını İzmir Büyük Şehir Belediyesi ve 30 ilçe belediyesinin logoları oluşturmuştur. Çalışmada belediye logoları, şehirlerin tarihi ve kültürel kimliklerini en iyi yansıttığı düşünülen araçlar olduğu için seçilmiştir. Logolar, Erdal'ın logo dilinin çözümlenmesi için tespit ettiği üç kriter olan olgusal, algısal ve renksel çözümlenme başlıkları altında analiz edilmiştir (Erdal, 2017:688). Araştırmada tarama yöntemi kullanılmış olup veriler doküman analiziyle elde edilmiştir. İlçe belediyelerinin yazı işleri ile iletişime geçilerek logoyu tasarlayan kişilere ulaşılmıştır. Bazı ilçelerdeki tasarımların çok eski olması sebebiyle görüşülen kişilerin tasarımcı hakkında fikir sahibi olmaması çalışmanın sınırlılıklarını oluşturmuştur.

4. Bulgular

4.1. İzmir Büyükşehir Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Büyükşehir Belediye logosunda ilk görünen imge şehrin simgesi haline gelen saat kulesidir. Saat kulesi İzmir'in köklü tarihine de vurgu yapmaktadır.

Algısal Çözümleme: Logoda ilk algılanan tarihi vurgudur. Kullanılan saat kulesi İzmir'in geçmişini simgelediği kadar aydınlık geleceğinin de göstergesidir.

Renksel Çözümleme: Logonun tek renk olarak kullanılması anlaşılabilirliğini artırmaktadır. Logoda mavi renk tercih edilmiştir. Semiyotik olarak mavi, güven ve huzur verici bir renktir. Mavi aynı zamanda sınırsızlık ve sonsuzluğu da ifade etmektedir. Bu renk, İzmir'in çok köklü bir tarihi geçmişe sahip olduğu ve geçmişten getirdiği bu tarihi zenginliği geleceğe de taşıyacağına göstergesidir. Logonun altında İzmir Büyükşehir Belediyesinin adı büyük harflerle yazılmıştır (Şekil 4).

Şekil 4. İzmir Büyükşehir Belediye Logosu

4.2. Aliağa Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Aliağa Belediye logosunda ilk göze çarpan simge martı ve deniz simgesidir. Bu simgelerle Aliağa şehrinin sahip olduğu kuş cenneti parkı ve geniş plajlarına deniz simgesi ile vurgu yapılmaktadır.

Algısal Çözümleme: Logoda martı simgesi büyük olarak kullanılmıştır. Deniz ve okyanus kenarlarında yaşayan martılar aynı zamanda büyük beyaz kanatları ile de görsel olarak güzel hayvanlardır. Diğer kuş türlerinden daha farklı ayırt edici sesleri ile sahilde güzel ve dinlendirici bir gün geçirmeyi de temsil etmektedirler. Logonun alt kısmında Aliağa Belediyesi ismi büyük harflerle kullanılmıştır.

Renksel Çözümleme: Logoda renk olarak mavi ve beyaz renkler tercih edilmiştir. Beyaz renk sadeliği, saflığı temizliği ve istikrarı temsil etmektedir. Kullanılan mavi renk Aliğa'nın denizine vurgu yapmaktadır (Şekil 5).

Şekil. 5 Aliğa Belediye Logosu

4.3. Balçova Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda ilk göze çarpan teleferik, dağ, deniz ve güneş sembolüdür. Balçova Belediyesinin 1974 yılında hizmete açılan teleferiği şehrin simgesi haline gelmiştir. Teleferik ve ona eşlik eden İzmir Körfezi manzarası turistik açıdan cazibe merkezidir.

Algısal Çözümleme: Balçova Belediye logosunda algısal olarak vurgulanmak istenen ilçenin turistik olarak güçlü bir yönü olduğudur. İlçenin sahip olduğu deniz ve orman manzarasını yukarıdan teleferikle seyredilme konforu vurgulanmıştır. Belediyenin logosunun yuvarlak bir çerçeve içinde gösterilmesi ile karşı tarafta kapsayıcılık, birlik olumlu duygular oluşturulması hedeflenmiştir (Cevahir, 2020:15). Logonun etrafında belediyenin adı büyük harflerle verilmiştir. Ayrıca belediyenin kuruluş yılı bilgisi alt kısımda verilerek kurumsal kimlik doğrulanmıştır (Şekil 6).

Renksel Çözümleme: Birden fazla renk kullanılması ilçenin sahip olduğu zengin turistik alt yapıyı simgelemektedir. Aynı zamanda kullanılan renklerin sayı olarak fazla olması alıcıya keyif vermesi, duyguları tetiklemesi ve çağrışım yapması açısından da avantaj sağlamaktadır.

Şekil. 6 Balçova Belediye Logosu

4.4. Bayındır Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda ilk dikkat çeken figür büyük çiçek sembolüdür. Bu sembol Bayındır ilçesinin Osmanlı Döneminden itibaren gelen çiçek yetiştiriciliğine gönderme yapmaktadır. Günümüzde de bu faaliyetleri devam eden ilçenin en önemli geçim kaynakları arasında dış mekân süs bitkisi yetiştiriciliği

yer almaktadır. Bu sebepten dolayı seçilen bu sembol ilçenin özelliklerini çok güzel bir şekilde yansıtmaktadır. Çiçek sembolünün etrafı zeytin dalı ile çevrelenmiştir. İlçenin tarım topraklarının %55'i zeytinliklere ayrılmıştır. Zeytin aynı zamanda ilçenin tarımsal potansiyelini de ifade etmektedir.

Algısal Çözümleme: Çiçeğin etrafındaki zeytin dalı Bayındır ilçesinin bereketli topraklarına vurgu yapmaktadır. Aynı zamanda zeytin dalı adaletin ve bilgeliğin de işaretidir. Belediyenin adı logosuyla uyumlu yuvarlak karakterler kullanılarak yazılarak uyum yakalanmıştır.

Renksel Çözümleme: Logonun merkezinde kullanılan çiçek sembolü sıcak renklerle ifade edilmiştir. Sıcak renk grubundan olan kırmızı, turuncu, sarı gibi renkler karşı tarafta yakınlık hissi yandırmaktadır. Aynı zamanda enerji veren ve diğer renklere göre daha çabuk fark edilen renkler olma özellikleri de vardır. Belediyenin adı yazılırken yeşil renk tercih edilmiştir. Yeşil renk güven uyandıran ve rahatlatan bir renktir. Yeşil aynı zamanda üretkenliği ve dinamizmi de temsil eder (Şekil 7).

Şekil 7. Bayındır Belediye Logosu

4.5. Bayraklı Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Bayraklı Belediyesi 2008 yılında kurulmuş, 2009 yılında yeni kurulan belediyenin logosu için bir yarışma düzenlenmişti. Logoda Bayraklı ilçesinin M.Ö 3000 yılına kadar dayanan tarihine vurgu yapmak amacıyla sütun şekli kullanılmıştır. Bayraklı adının baş harfi olan b harfi sütun şeklinde tasarlanmıştır. Logonun alt kısmında belediyenin adı büyük harflerle verilmiştir.

Algısal Çözümleme: Logoda ilk algılanan şey tarihtir. Tarihsel zenginliğe vurgu yapılmaktadır. Aynı zamanda mavi dalgalı çizimler İzmir Körfezine kıyısı olan Bayraklı ilçesinin denizini ifade etmektedir.

Renk Çözümlemesi: Logoda kullanılan birden fazla renk Bayraklı Belediyesi'nin zengin tarihsel ve kültürel yapısına vurgu yapmaktadır. Logoda mavi, yeşil, turuncu renkler kullanılmıştır. Mavi renk denizi ifade etmiştir. Logoda turuncu ve yeşil renkler de kullanılmıştır (Şekil 8).

Şekil 8 Bayraklı Belediye Logosu

4.6. Bergama Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Bergama Belediyesi logosunda şehrin simgesi olan zafer tanrısı Nike'nin heykeli kullanılmıştır. Belediyenin adı büyük harflerle logonun alt kısmına yazılmıştır.

Algısal Çözümleme: Kullanılan Nike heykeli ile şehrin çok katmanlı olan tarihsel zenginliğine vurgu yapılmıştır.

Renksel Çözümleme: Logo siyah beyaz olarak tasarlanmıştır. Renk kullanılmaması logonun daha sade ve anlaşılır olmasını sağlamıştır (Şekil 9).

Şekil 9. Bergama Belediye Logosu

4.7. Beydağ Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda iki simge göze çarpmaktadır. Beydağ ilçesini temsil eden tarihi surlar logonun arka fonunda verilirken ön planda Beydağ ve civarında milli mücadele yıllarında önemli başarılarla imza atan efe sembolü kullanılmıştır. Belediyenin ismi büyük harflerle logonun üst kısmında yer alırken belediyenin kurulu yılı bilgisi alt kısımda verilmiştir.

Algısal Çözümleme: Logoda Beydağ Belediyesinin tarihine vurgu yapılmaktadır. Kullanılan sur ve efe sembolleri tarihsel imgelerdir. Logo yuvarlak bir çerçeve içinde tasarlanmıştır. Yuvarlak hatlar kapsayıcılık, birliktelik mesajını vermektedir (Şekil 10).

Renksel Çözümleme: Logoda hâkim olan renkler kahverengi, sarı ve yeşildir. Kahverengi genel olarak toprak ve yeryüzünü temsil etmektedir. Logoda surların duvarlarında ve kayalarda bu renk kullanılmıştır. Yine logoda kullanılan yeşil renk dinginlik ve sakinlik duygularını ifade etmektedir. Genellikle güneşle bağdaştırılan sarı renk aynı zamanda canlılık, sevgi ve şefkati de ifade etmektedir. Sarı rengi aynı zamanda Beydağ Belediyesi'nin vizyonu olan tarafsız, katılımcı ve şeffaf yönetim anlayışını da ifade etmektedir (Beydağ Belediyesi, 2022).

Şekil. 10 Beydağ Belediye Logosu

4.8. Bornova Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda ilk görünen güneş sembolü ile logonun alt kısmında yer alan kitaplardır.

Algısal Çözümleme: Logoda güneş sembolü gelecek nesilleri simgelemektedir. Eğitimli genç nüfusa vurgu yapmaktadır. Logonun alt kısmında yer alan kitap sembolleri Bornova İlçesinin sahip olduğu çok sayıda eğitim kurumuna vurgu yapmaktadır. Logonun çerçevesinin yuvarlak hatlarla çizilmesi kapsayıcılık, birlik ve beraberlik mesajı vermektedir.

Renksel Çözümleme: Logoda kırmızı renk kullanılmıştır. Kırmızı canlılık ve dinamizmi ifade etmektedir. Bornova'da yaşayan genç nüfus bu renkle ifade edilmiştir. Tek rengin kullanılması daha anlaşılır ve sade bir ifade oluşturmuştur (Şekil 11).

Şekil. 11. Bornova Belediye Logosu**4.9. Buca Belediye Logosu**

Olgusal Çözümleme: Logoda tek göze çarpan simge ilçenin sembolü haline gelen sultani cins üzümüdür. Logo yuvarlak çerçeve içinde çizilmiştir. Logonun üstünde belediyenin adı büyük harflerle yazarken alt kısımda belediyenin kuruluş yılı bilgisi verilmiştir.

Algısal Çözümleme: Logo oldukça sade olarak tasarlanmıştır. Belediyenin kuruluş yılı 1923 bilgisi verilerek Buca Belediyesi'nin köklü tarihine vurgu yapılmıştır.

Renksel Çözümleme: Logoda Bucaspor'un renkleri olan sarı-lacivert kullanılmıştır. Bu renkler kullanılarak kuruluşu oldukça eski olan (1928) Bucaspor'a vurgu yapılmıştır (Şekil 12).

Şekil12. Buca Belediye Logosu**4.10. Çeşme Belediye Logosu**

Olgusal Çözümleme: Çeşme Belediye logosunda güneş, yelkenli, deniz ve sur sembolleri kullanılmıştır. Bu sembollerle Çeşme ilçesinin özeti yapılmaktadır.

Algısal Çözümleme: Mavi çizgiler denizi simgelerken, güneş ve yelkenli Çeşme'nin turizmini ifade etmektedir. Yelkenli aynı zamanda yaz ayında yelkenli sporu için oldukça iyi koşullar oluşturan Çeşme'nin rüzgarını da simgelemektedir.

Renksel Çözümleme: Logoda kullanılan hâkim renkler mavi, beyaz ve turuncudur. Mavi Çeşme'nin denizini simgelemektedir (Şekil 13). Turuncu renk dinamizm ve hareketli bir yaşamı çağrıştırmaktadır. Kullanılan beyaz renk ise duruluk ve özgürlük ve hoşgörü duygularını ifade etmektedir (Akçelik, 2020:31).

Şekil 13. Çeşme Belediye Logosu**4.11. Çiğli Belediye Logosu**

Olgusal Çözümleme: Çiğli Belediyesi'nin logosunda ilk gözlemlenen simgeler ön tarafta yer alan ve şehrin simgesi olan flamingo kuşu, deniz, güneş ve logonun etrafını çevreleyen çark sembolüdür.

Algısal Çözümleme: Çiğli ilçesinde yer alan Çamaltı Tuzlası pembe flamingolara ev sahipliği yapmaktadır. Türü yok olma tehlikesi altında olan bu kuşların logoda kullanılması ile Çiğli Belediyesi doğaya ve yaşayan tüm canlılara saygı ve hoşgörü çerçevesinde ele aldığı belediye misyonuna vurgu yapmıştır. Logoda deniz ve güneş sembolleri kullanılarak Çiğli ilçesinin turizm özelliği ifade edilmektedir. Logonun etrafını çevreleyen çark sembolü Türkiye'nin önde gelen sanayi bölgelerinden olan Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ni ifade etmektedir. Sanayi faaliyetlerini ifade eden çark sembolü doğayı ifade eden deniz güneş ve flamingo simgelerini kapsamıştır.

Renksel Çözümleme: Logoda mavi, sarı, pembe ve siyah renkleri kullanılmıştır. Mavi deniz, sarı güneşi ifade etmektedir. Bununla birlikte logoyu çevreleyen çark siyah renk ile ifade edilmiştir. Siyah renk daha çok resmiyetin rengi olarak kullanılmaktadır. Bu logoda sanayi faaliyetleri bu renk ile ifade edilmiştir (Şekil 14).

Şekil 14. Çiğli Belediye Logosu**4.12. Dikili Belediye Logosu**

Olgusal Çözümleme: Dikili Belediye logosunda ilk gözlemlenen simgeler güneş, deniz ve gökyüzü simgeleridir. Logonun merkezinde yer alan simge, İsveçli siyasetçi ve devlet adamı olan Olof Palme adına yapılmış olan ve ilçenin simgesi haline gelen Olof Palme anıtıdır (Şekil 15).

Algısal Çözümleme: Güneş, deniz ve gökyüzü simgeleri ile Dikili ilçesinin güçlü yanı olan turizm sektörü vurgulanmıştır. Tüm bu simgeler yuvarlak bir çerçeve içinde sunulularak belediyenin kapsayıcılık ilkesine vurgu yapılmıştır. Belediyenin ismi büyük harflerle logonun etrafında konumlandırılmıştır.

Renksel Çözümleme: Logoda kullanılan renklerin çeşitliliği Dikili ilçesinin çok yönlü olan doğal, kültürel ve tarihi özelliklerini ön plana çıkarmaktadır.

Şekil. 15 Dikili Belediye Logosu

4.13. Foça Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Foça Belediye logosunda ilk gözlemlenen simgeler fok balığı ve denizdir. Şehrin simgesi olan Akdeniz foku (Phocidae) logoda ön planda yer almıştır.

Algısal Çözümleme: Üç tarafı denizlerle çevrili olan Foça'da deniz simgesi mavi çizgilerle ifade edilmiştir. Yine girintili çıkıntılı kıyılara sahip olan ilçe kıyıya yakın adaları ve geniş plajları ile turizm anlamında önemli bir yerleşim yeridir. Deniz simgesi aynı zamanda ilçenin güçlü yanı olan turizme vurgu yapmaktadır. Türü yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan Akdeniz foku bu bölgede yaşamaktadır. Logoda fok simgesi ile belediyenin doğayı ve canlıları koruma misyonuna vurgu yapılmaktadır.

Renksel Çözümleme: Logoda mavi, beyaz ve yeşil renkleri kullanılmıştır. Mavi rengi burada denizi simgelerken beyaz renk ile sakinlik, temizlik, özgürlük, hoşgörülük mesajı verilmektedir. Logonun arka tarafını kaplayan yeşil renk Foça'nın ormanlarını ifade etmektedir. Aynı zamanda huzur, dinginlik ve sakinliği de ifade etmektedir (Şekil 16).

Şekil. 16 Foça Belediye Logosu

4.14. Gaziemir Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Gaziemir Belediye logosunda ilk görünen unsular çark, fabrika simgesi ile bu simgeleri çevreleyen zeytin dalıdır. Gaziemir denilince akla gelen unsurlar logoda gösterilmiştir.

Algısal Çözümleme: Serbest sanayi bölgesi, organize sanayi bölgesi, Fuar İzmir gibi ekonomik işlevli yapılar ilçenin sanayi ve ticaret fonksiyonlarını ifade etmektedir. Bu faaliyetler logoda fabrika ve çark sembolleri ile gösterilmiştir. Tüm bu fonksiyonları çevreleyen zeytin dalı Gaziemir ilçesinin tarımsal yönünü de vurgulamaktadır. Gaziemir Belediyesinin logodaki ismi küçük harflerle yazılmıştır. Küçük harflerin görsel tanınma üstünlüğü büyük harfle yazılmış metinlere göre 3 kat daha hızlıdır. Bununla birlikte küçük harfle yazılmış ifadelerin derinlemesine öğrenme ve bilgilenme hızını artırdığı gibi logolarda kullanılan küçük harfli ifadelerin daha kolay kabul edildiği bilinmektedir (Güneş, 2012:93).

Renksel Çözümleme: Logoda turuncu, siyah, yeşil ve mavi renkleri kullanılmıştır. Logo siyah zemin üzerine tasarlanmıştır. Siyah resmiyet ve ciddiyetin rengidir. Logoda fabrika sembolünün etrafında turuncu renk kullanılmıştır. Turuncu renk üretkenlik, iletişim ve canlılığı temsil etmektedir. Fabrika sembolünün etrafındaki mavi renkli çark doğanın sembolüdür. Sanayi faaliyetleri ile doğaya zarar verilmediğinin ifadesidir. Sanayi faaliyetlerini çevreleyen yeşil renk sanayi ve doğanın uyumu ile ilçede yetiştirilen zeytin alanlarını göstermektedir.

Şekil. 17 Gaziemir Belediye Logosu

4.15. Güzelbahçe Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda Güzelbahçe Belediyesinin ilk harfi olan G ile B harfi şeklinde yelkenli ve deniz simgeleri kullanılmıştır.

Algısal Çözümleme: Logoda Güzelbahçe Belediyesinin baş harfleri olan G ve B harfleri ufka doğru açılan yelkenli sembolü kullanılmıştır.

Renksel Çözümleme: Logoda tek renk kullanılmıştır. Bu durum logonun anlaşılabilirliğini artırmıştır. Kullanılan hâkim renk mavidir. Mavi renk suyun, gökyüzünün ve denizin rengi olarak kullanılmaktadır. Güzelbahçe Belediyesinin logosunda kullanılan mavi renk hem deniz hem de yelkenli için kullanılmıştır. Mavi sakinlik veren dinlendirici etkisi olan bir renktir (Şekil 18).

Şekil. 18 Güzelbahçe Belediye Logosu

4.16. Karabağlar Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logonun üst ve alt kısımları yanlara doğru genişleyen çizgiler şeklinde tasarlanmıştır.

Algısal Çözümleme: Logonun ortasında belediyenin adı büyük harflerle yazılmıştır. Yanlara ve yukarıya doğru çizilen çizgiler ile Karabağlar ilçesinin genişleyen ana ve yan yolları sembolize edilmiştir (Şekil 19).

Renksel Çözümleme: Belediyenin logosunda lacivert ve beyaz renkler kullanılmıştır. Lacivert evrensel bir renk olarak kabul edilmiştir. Bu renk sonsuzluk, verimlilik, kazanç gibi kavramları kapsamaktadır.

Logoda kullanılan beyaz renk, özgürlük, hoşgörülük, pozitif düşünme gibi kavramları ifade etmektedir (Akçelik, 2020: 31).

Şekil. 19. Karabağlar Belediye Logosu

4.17. Karaburun Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Karaburun Belediyesi Logosunda çok sayıda simgenin birlikte kullanıldığı görülmektedir. Bu simgeler güneş, deniz, balık ve çiçek simgeleridir. Tüm bu simgeler yuvarlak bir çerçevede içinde üst kısımda belediyenin adı altta ise kuruluş yılı bilgisi ile birlikte verilmiştir.

Algısal Çözümleme: Karaburun belediye logosunda turizm temalarının ön plana çıktığı görülmektedir. Logonun ortasında verilen balık sembolü ilçede yapılan balıkçılık faaliyetine vurgu yapmaktadır. Logonun alt kısmında verilen belediyenin kuruluş bilgisi ile Karaburun Belediyesinin kuruluş yılının oldukça eskiye dayandığı vurgulanmaktadır. Tüm sembollerin yuvarlak çerçeve içinde sunulması belediyenin kapsayıcılık ilkesi ile örtüşmektedir.

Renksel Çözümlemesi: Karaburun Belediye logosu çok renkli olarak kullanılmıştır. Burada kullanılan renklerin çok olması ilçenin doğal, tarihi, kültürel zenginliğini göstermektedir. Güneş sembolünde turuncu renk kullanılmıştır. Turuncu rengi ile dinamik, enerjik, dışa dönük, ifade gücü yüksek özellikleri ifade edilmektedir (Akçelik, 2020:17). Bu özellikler ile belediyenin vizyon ve misyonu eşleştirilmiştir. Logoda aynı zamanda mavi ve yeşil renkleri tercih edilmiştir. Bu renkler doğayı ifade etmek için kullanılmıştır (Şekil 20).

Şekil. 20 Karaburun Belediye Logosu

4.18. Karşıyaka Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Karşıyaka Belediye logosu olarak 1972 yılında açılan Karşıyaka'nın simgesi Atatürk, Annesi ve Kadın Hakları Anıtı kullanılmıştır. Belediyenin adı logonun altında büyük harflerle verilmiştir.

Algısal Çözümleme: Anıt zeminden itibaren yukarıya doğru yükselen dikmelerden oluşmaktadır. Bu dikmeler bronzdan yapılmış bir kuşağın içinden geçerek yükselmektedirler. Bronz kuşağın üzerinde Mustafa Kemal Atatürk'ün kabartması yer almaktadır. Kuşağın diğer kısımlarında Zübeyde Hanım ile farklı meslek gruplarında çalışan kadın figürlerine yer verilmiştir. Bronz kuşağın içinden yükselen dikmeler kadının sosyal hayatta yükselişini temsil etmektedir.

Renksel Çözümleme: Logoda kırmızı ve yeşil renkleri kullanılmıştır. Bu renkler Karşıyaka Spor 'un renkleridir (Şekil 21).

Şekil. 21 Karşıyaka Belediye Logosu

4.19. Kemalpaşa Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logonun arka fonunda fabrika sembolü kullanılmıştır. Fabrikanın ön kısmında kiraz salkımı sembolü verilmiştir. Logonun en altında tüm bu sembolleri kapsayan el figürü kullanılmıştır.

Algısal Çözümleme: Kemalpaşa ilçesi iki sanayi sitesi başta olmak üzere çok sayıda sanayi kuruluşuna da ev sahipliği yapan bir ilçemizdir. Logoda Kemalpaşa'nın sanayi fonksiyonu fabrika sembolü ile tasvir edilmiştir. Kiraz üretimi açısından ön planda olan ilçede yetiştirilen kirazlar İzmir üretiminin %56'sını kapsamaktadır. Logoda Kemalpaşa'nın sembolü olan kiraz figürleri ön planda kullanılmıştır. En altta kullanılan el sembolü ilçenin hem sanayi hem de tarımsal gelişiminin beraber kapsadığı üretip gelişen, koruyup geliştiren vizyonuna gönderme yapılmıştır (Kamuda Stratejik Yönetim, 2022). Logo yuvarlak bir çerçeve içine alınarak kapsayıcılık ilkesi pekiştirilmiştir. Logonun alt kısmına belediyenin kuruluş yılı bilgisi verilmiştir. Cumhuriyetin ilanı ile aynı yıla denk gelen kuruluş tarihinin iki yanı zeytin dalı ile çevrelenmiştir. Burada kullanılan zeytin dalı özgürlük ve barışın sembolüdür (Şekil 22).

Renksel Çözümleme: Logoda ilçenin faaliyetlerinin ön planda görülebilmesi amacıyla beyaz zemin tercih edilmiştir.

Şekil.22 Kemalpaşa Belediye Logosu

4.20. Kınık Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda hâkim olan semboller tarımsal ürünlerdir. Logonun merkezinde domates, mısır, pamuk sembolleri buğday başakları ile çevrelenmiştir. Logonun alt kısmında ise belediyenin ismi büyük harflerle verilmiştir.

Algısal Çözümleme: Bakırçay Nehri'nin suladığı Kınık Ovası tarımsal potansiyeli yüksek bir alandır. Logoda kullanılan tarımsal ürün deseninin çeşitli olarak verilmesi Kınık Ovasının tarımsal özelliğine vurgu yapmaktadır.

Renksel Çözümleme: Tarımsal ürünlerin renkleri kullanılarak ürün çeşitliğine vurgu yapılmıştır. Bu ürünler beyaz arka planda gösterilmiştir (Şekil 23).

Şekil 23. Kınık Belediye Logosu

4.21. Kiraz Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda ilk göze çarpan doğa manzarasıdır. Arka tarafta dağ ve arasından doğan güneş ile ön kısımda akan bir akarsu sembolü kullanılmıştır. Akarsuyun iki tarafında yeşil bitki örtüsü verilmiştir. Logonun ortasında ise belediyenin adı küçük harflerle yazılmıştır.

Algısal Çözümleme: Kiraz Ovası Aydın Dağları ile Bozdağ arasında yer almaktadır. Ovayı Küçük Menderes Nehri sulamaktadır. Logoda ilçenin sahip olduğu doğal güzellik unsurları kullanılmıştır.

Renksel Çözümleme: Çok renkli bir logo tercih edilmiştir. Logoda doğanın renkleri olan mavi, sarı yeşil, kahverengi kullanılmıştır (Şekil 24).

Şekil 24. Kiraz Belediye Logosu

4.22. Konak Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Konak Belediye Logosunda ilk göze çarpan İzmir'in simgesi olan saat kulesi kullanılmıştır. Saat kulesi lale sembolünün içinde gösterilmiştir. Logonun altında belediyenin adı ve kuruluş yılı bilgisi verilmiştir (Şekil 25).

Algısal Çözümleme: İlçenin adını taşıyan meydanda, Kemeraltı Çarşısının girişinde yer alan saat kulesi 1901 yılında inşa edilmiştir. Kendine ait mimarisi ile diğer saat kuleleri arasında ayrı bir yeri olan kule İzmir'in simgeleri arasında yer almaktadır. Osmanlı saat kuleleri içinde en estetik görünümlü ve en zarif saat kulesi olarak bilinmektedir (Yiğit, 2020: :26). Bu özelliğinden dolayı zarafeti ve asaleti temsil eden lale sembolü içinde gösterilmiştir. Lale sembolü aynı zamanda Türkiye'yi temsil etmektedir.

Renksel Çözümleme: Logo siyah beyaz olarak tasarlanmıştır. Logoda renk kullanılmaması daha anlaşılır ve sade olmasını sağlamıştır.

Şekil 25. Konak Belediye Logosu

4.23. Menderes Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda Darı Çayı üzerinde kurulan tarihi taş köprü kullanılmıştır. Taş Köprü'nün yapım yılı tam olarak bilinmemektedir. Yuvarlak bir çerçeve içinde gösterilen logonun etrafında belediyenin adı büyük harflerle verilirken logonun altında belediyenin kuruluş yılı bilgileri verilmiştir.

Algısal Çözümleme: Tarihi Taş Köprü Menderes'in simgesi olarak bilinmektedir.

Renksel Çözümleme: Logoda doğanın renkleri kullanılmıştır. Mavi, gökyüzü ve akarsuyun resmedilmesinde kullanılırken sarı güneşin rengi olarak tasvir edilmiştir (Şekil 26).

Şekil. 26 Menderes Belediye Logosu

4.24. Menemen Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda birden fazla sembol kullanılmıştır. Logonun merkez kısmında çömlek ve testiler yer almaktadır. Logonun alt iki yanı buğday başakları ile süslenirken üst iki tarafında üzüm yaprakları ve üzüm salkımı sembolü yer almaktadır. Logonun sağ arka tarafında saz çalan halk ozanı sembolü yer alır.

Algısal Çözümleme: Menemen ilçesinin öne çıkan ekonomik ve kültürel faaliyetlerinin simgeleri logoda kullanılmıştır. Logoda Menemen'in ürün deseni vurgulanarak zengin tarımsal potansiyeline vurgu yapılmıştır. Menemen ilçesinde üretilen pamuk, buğday, üzüm ve zeytin motifleri logoda bulunmaktadır. Yüzlerce yıldır burada yapılan çömlekçilik sanatı ve halk ozanlığı geleneği de logoda gösterilmiştir. Bu şekilde Menemen ilçesinin kültürel canlılığı vurgulanmıştır.

Renksel Çözümleme: Logoda mavi, yeşil, sarı, beyaz ve turuncu, siyah renkler kullanılmıştır. Bu renkler doğayı temsil etmektedir. Mavi gökyüzü, yeşil yaprak rengi sarı üzüm ve buğday başaklarının doğal rengi, beyaz ise pamuk rengini ifade etmektedir. Turuncu renk logoda dinamik ve canlı bir ifadeyi yakalamak için tercih edilmiştir (Şekil 27).

Şekil. 27 Menemen Belediye Logosu

4.25. Narlıdere Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda ilk göze çarpan semboller güneş, deniz ve ağaçtır. Logonun alt kısmında belediyenin adı büyük harflerle yazılmıştır.

Algısal Çözümleme: Logo, Narlıdere ilçesinin güçlü yönü olan deniz ve orman özelliğine vurgu yapmaktadır.

Renksel Çözümleme: Logoda doğanın renkleri kullanılmıştır. Deniz mavi ile ifade edilirken ağaç figürü yeşil renkle gösterilmiştir. Belediyenin adının mavi ve yeşil renkle yazılması ilçenin deniz ve ormanına gönderme yapmaktadır (Şekil 28).

Şekil. 28 Narlıdere Belediye Logosu

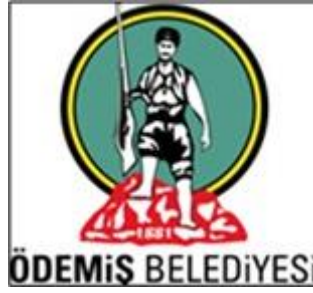
4.26. Ödemiş Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Ödemiş belediye logosunda ilk görünen semboller Millî Mücadele yıllarında kahramanlıkları ile ön plana çıkan efe sembolü olmuştur. Logonun alt kısmında belediyenin adı ve kuruluş yılı bilgisi verilmiştir.

Algısal Çözümleme: Logoda Millî Mücadele yıllarında Kuvayı millîye ruhunu oluşturan efe sembolü kullanılmıştır. Belediyenin kuruluşu olan 1881 yılı bilgisi verilerek belediyenin köklü tarihi vurgulanmıştır.

Renksel Çözümleme: Logoda çok fazla renk kullanılarak Ödemiş'in zengin doğal, tarihi kültürel özelliğine vurgu yapılmıştır (Şekil 29).

Şekil. 29 Ödemiş Belediye Logosu

4.27. Seferihisar Belediye Logosu

Olgusal Çözümlemesi: Seferihisar logosunda üç sembol kullanılmıştır. Logoda tarihi sütun, deniz ve narenciye ağacı yer almaktadır.

Algısal Çözümleme: Logoda Seferihisar'ın sahip olduğu değerler özetlenmiştir. Zengin tarihi sütun simgesiyle ifade edilirken, Akdeniz ikliminin sonucunda burada yetişen narenciye ağaçları da logoda yer almıştır. Seferihisar'ın kıyısı olduğu Ege Denizi mavi çizgilerle logonun alt kısmında gösterilmiştir.

Renksel Çözümleme: Logonun simgeleri siyah zemin üzerinde gösterilmiştir. Siyah renk logolarda güç, resmiyet, düzenlilik, görkem, ihtişamı temsil etmektedir. Bununla birlikte doğanın renkleri olan mavi, yeşil, kahverengi ve turuncu logoda yer almıştır.

Şekil. 30 Seferihisar Belediye Logosu

4.28. Selçuk Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda ilk göze çarpan semboller Artemis Heykeli, dünya sembolü ve logonun arka kısmında yer alan Artemis Tapınağı'dır.

Algısal Çözümleme: Logo, dünyanın yedi harikaları arasında yer alan Artemis Tapınağını yer vermiştir. Logonun üst tarafına yazılarak UNESCO tarafından dünya miras listesine giren şehir logoda gösterilmiştir. Logonun çerçevesinin yuvarlak olması belediyenin kapsayıcılık ve bütünleştiricilik ifadesini yansıtmak için kullanılmıştır.

Renksel Çözümleme: Logoda mavi, turuncu ve beyaz renkleri kullanılmıştır. Mavi renk logolarda daha çok doğanın rengi olarak kullanılmıştır. Deniz, gökyüzü, suyun rengi mavi olarak betimlenmiştir. Selçuk Belediye logosunun üst kısmındaki mavi renk gökyüzünü simgelemektedir. Bununla birlikte logonun tamamının bu renkle ifade edilmesi akıl, zihin, ifade ve erdemi de betimlemektedir. Logoda kullanılan turuncu rengi ile dinamik ve canlı bir anlam yakalanmıştır. Artemis Tapınağı'nın beyaz renkle ifade edilmesi psikolojik olarak özgürlük, pozitif, hoşgörülük duygularını ifade etmek içindir (Şekil 31).

Şekil. 31 Selçuk Belediye Logosu

4.29. Tire Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda ilk göze çarpan semboller Tire'nin tarımsal ürün deseni ürünlerinden olan pamuk, zeytin olmuştur. Bununla birlikte aynı zamanda Tire Spor' un simge renkleri olan sarı- kırmızı renkleri lale sembolü ile beraber kullanılmıştır.

Algısal Çözümleme: Zengin tarım toprakları üzerinde kurulmuş olan Tire'nin tarımsal potansiyeli logoda vurgulanmıştır.

Renksel Çözümleme: Hâkim renk yeşil ve yeşilin tonları olmuştur. Yeşil renk doğada var olan renklerin en yoğunudur. Yeşil, aynı zamanda şifa veren bereket ve bolluğu temsil eden bir renktir. Bu renkle Tire ilçesinin zengin topraklarına gönderme yapılmıştır. Logonun sağ üst köşesinde Tire Spor' un renkleri olan sarı-kırmızı renkler kullanılmıştır. Tire Belediyesi'nin adı beyaz renk ile yazılmıştır. Beyaz renk güvenilirlik, sürdürülebilirlik ve barışı temsil etmektedir. Siyah renk ise zamansızlığı ve kalıcılığı simgelemektedir (Şekil 32).

Şekil. 32 Tire Belediye Logosu

4.30. Torbalı Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Logoda Torbalı ilçesinin tarihini simgeleyen sütun sembolü kullanılmıştır. Sütunun üzerinde dişli ve çark simgesi bulunmaktadır.

Algısal Çözümleme: Torbalı Belediye logosunda Torbalı'nın 5000 yıllık tarihi geçmişi ile bugün sanayi anlamındaki ilerlemesi özetlenmiştir. Sütun üzerinde yer alan dişli ve çark sembolü Torbalı ilçesinin sanayi alanındaki başarılarını göstermektedir. Dünya çapında markalaşmış çok sayıda firmanın tesisi Torbalı ilçesinde yer almaktadır.

Renksel Çözümleme: Renk olarak gri mavi ve yeşil kullanılmıştır. Gri renk tarihi sütunun doğal rengi olarak kullanılırken mavi ve yeşil renkler Torbalı ilçesinin zengin doğasını temsil etmektedir. Dişli ve çarkın aynı renklerle ifade edilmesi sanayinin doğayla olan uyumunu simgelemektedir (Şekil 33).

Şekil. 33 Torbalı Belediye Logosu

4.31. Urla Belediye Logosu

Olgusal Çözümleme: Urla Belediye logosunda enginar yaprakları dikkat çekmektedir. Logonun alt kısmında belediyenin kuruluş yılı ile birlikte belediyenin adı yuvarlak hatlarla yazılmıştır.

Algısal Çözümleme: Logoda uluslararası platformda da festivali yapılan enginar sebzesi kullanılmıştır. Belediyenin kuruluş bilgisi logonun altında verilerek köklü olan belediye teşkilatına vurgu yapılmıştır. Belediyenin ismi yuvarlak hatlarla tasarlanmış logo simgesi ile uyum yakalanmıştır.

Renksel Çözümleme: Renk olarak tek renk tercih edilmiştir. Bu sayede logo daha sade ve anlaşılır olmuştur. Renk olarak mor rengin tercih edilme sebebi yeni açmış enginar çiçeğinin rengi olmasından kaynaklanmaktadır (Şekil 34).

Şekil. 34. Urla Belediye Logosu

Tartışma ve Sonuç

Şehirlerin sahip olduğu doğal ve beşerî faktörler onların kuruluşu ve gelişimi açısından yol gösterici niteliktedir. Şehirlerin ayırt edici bu özellikleri onların kimliklerinin bir parçasını oluşturmaktadır. Şehirlerin bir nevi kimlik kartı olan logolar ise o şehre ait baskın özellikleri gösteren belge niteliğindedir.

İzmir ili, coğrafi, tarihi ve kültürel açıdan oldukça avantajlı konumdadır. Sahip olduğu zengin toprak özellikleri, ılımlı iklimi, kıyısında yer aldığı Ege Denizi şehrin tarih boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmasına imkân sağlamıştır. Burada kurulan her medeniyet şehre kültürel anlamda değer kazandıran pek çok eseri armağan etmiştir. İilde yerleşimler Arkaik Döneme kadar dayanmaktadır. Tüm bu fiziki ve beşerî özellikler İzmir'in ilçelerinin belediye logolarına yansımıştır. İzmir ilçe belediye logoları üzerinde yapılan incelemede 12 doğal sembol, 19 adet beşerî sembol olmak üzere toplam 31 farklı sembol kullanıldığı tespit edilmiştir. Doğal semboller arasında deniz, güneş, lale, gökyüzü, çiçek, hayvan (martı, balık, fok balığı, pelikan), ağaç, dağ, akarsu kullanılırken beşerî sembollerde ise tarımsal ürünlere (üzüm, pamuk, zeytin, enginar, buğday, kiraz) çok fazla yer verildiği görülmüştür. Bununla birlikte testi,

halk ozanı, efe sembolü, fabrika, dişli çark, teleferik, taş köprü yelkenli, tarihi anıtlar, sütun, kale, heykel, yol sembolleri kullanılmıştır. Genel olarak bakıldığında beşerî sembollerin kullanımı doğal sembollere göre daha fazla olmuştur. Bazı ilçe logolarında da hem doğal hem de beşerî unsurlara yer verilmiştir.

Tablo 2. İzmir İlçe Belediye Logolarının Doğal ve Beşerî Unsurları

İzmir İlçeleri	Doğal Çevre Unsurları	Beşerî Çevre Unsurları	Hem Doğal Hem de Beşerî Çevre Unsurları
İzmir Büyükşehir		Tarihi Saat Kulesi	
Aliğa	Martı, Deniz		
Balçova			Deniz, Dağ, Ağaç, Teleferik
Bayındır	Çiçek,	Zeytin Dalı	
Bayraklı		Sütun	
Bergama		Heykel	
Beydağ		Kale, Efe	
Bornova	Güneş		
Buca		Üzüm	
Çeşme			Deniz, Güneş, Yelkenli
Çiğli	Güneş, Deniz, Pelikan		
Dikili	Deniz, Güneş, Gökyüzü		
Foça	Deniz, Fok Balığı		
Gazimir			Zeytin Dalı, Fabrika, Dişli Çark
Güzelbahçe			Deniz, Yelkenli
Karabağlar		Yollar	
Karaburun	Güneş, Deniz, Balık, Çiçek		
Karşıyaka		Tarihi Anıt	
Kemalpaşa			Kiraz, Fabrika
Kınık		Tarımsal Ürünler	
Kiraz	Dağ, Akarsu, Güneş, Ağaç		
Konak		Tarihi Anıt	
Menderes			Deniz, Güneş, Taş Köprü
Menemen			Üzüm, Buğday, Pamuk, Testi, Halk Ozanı
Narlıdere	Deniz, Ağaç, Güneş		
Ödemiş		Efe	
Seferihisar			Deniz, Tarihi Özellikler
Selçuk		Tarihi Yapı, Heykel	
Tire	Lale	Pamuk, Zeytin	
Torbali		Tarihi Özellikler, Dişli Çark	
Urla		Enginar	

Belediye logoları genel olarak incelendiğinde çoğunlukla ilçelerin ön çıkan özelliklerinin logolarda yer aldığı görülmektedir. Fakat bu çalışma logolara coğrafya disiplininin bakış açısı ile bakmaktadır. Multidisipliner bir konu olan ve pek çok disiplinin ortak çalışma sahası içinde yer alan logo konusuna disiplinler arası bir bakış açısı ile bakılarak logoların analizlerinin yapılması ve reklamlarının yapılması önemlidir.

Etik Standart ile Uyumluluk

Çıkar Çatışması: Yazar herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Etik Kurul İzni: Bu çalışma için etik kurul iznine gerek yoktur.

Finansal Destek: Bu çalışmada finansal destek yoktur.

KAYNAKÇA:

Akçelik, F. (2020). Türkiye’de Şehir Logolarının İkonografik Açından Kültürel Belleği Yansıtmadaki Etkisi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Erzurum.

Aliğaoğlu, A. ve Uğur, A. (2018). Logolarda Erzurum Kent Kimliği: Yorumlayıcı Anlamaya Yönelik Bir Çalışma, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Aralık 2018 22(4): 2357-2379.

Beydağ Belediyesi (2022). Faaliyet Raporu. <https://www.beydag.bel.tr/wp-content/uploads/2022/05/2022-FAAL%C4%B0YET-RAPORU.pdf> (Erişim tarihi, 12/10/2022).

Calvino, I. (2002) Görünmez Kentler. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Cürebal, İ., Efe, R., Soykan, A., ve Sönmez, S. (2012). Madra Dağı'nın Uygulamalı Jeomorfolojisi, Ayvalık-Balıkesir Çalıştay Kitabı, Ekim 10-12, 2012, Balıkesir, 39-58.

Demirtaş, Ö. D. (2007). İzmir İli İklim Parametrelerinin Değerlendirilmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Duran, R. (2019). Motiflere Dönüşmüş Türk Damgaları- Geometrik Motiflere Farklı Bir Bakış. Akdeniz Sanat Dergisi, 19,23, 679-697.

Edremit, Ş. (2011). Karagöl'ün Jeolojisi, Tektoniği ve Oşinografisinin Araştırılması (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Erdal, G. (2017). Logolar, Dil ve Semiyotik, Ulakbilge Dergisi, 5,11, 683-699.

Fidan, A. (2013). Kişisel ve Kurumsal Açından İmaj Oluşturma, İmaj Yaratma ve İmaj Yenileme Süreçlerine İlişkin Tespitler ve Bireysel / Kurumsal İmaj Oluşturma ve İmaj Koruma Modeli Önerisi. Kent Akademisi, 6 (15), 63-73. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/kent/issue/34391/379864>

Güneş, F. (2012). Okumada Küçük Harflerin Büyük Gücü. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(10), 93-108.

İlgüner, M. ve Asplund, C. (2011) Marka Şehirler. Markating Yayınları.

Kamuda Stratejik Yönetim (2022). ([Http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/pcF9M+sp.pdf](http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/pcF9M+sp.pdf)). (Erişim tarihi, 12/10/2022).

Karaburun Kaymakamlığı, <http://www.karaburun.gov.tr/ilcemizin-kisa-bir-tarihcesi>, (Erişim Tarihi, 12/10/2022).

Kardaş, R. (1980), "Sembol", Türk Ansiklopedisi (I-XXXIII), XXVIII. Milli Eğitim Basımevi, Ankara

- Keleş, R. (2005). Kent ve Kent Kültürü Üzerine, *Mülkiye Dergisi*, 29 (246), 9-18.
- Sağlık, E., ve Kelkit, A. (2019). Kentsel Kimlik Bileşenlerinin Kent Kullanıcıları Tarafından Belirlenmesi: Örnek Kent Çanakkale (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale, Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 5 (1), 63-79.
- Şahin, Kubat, Z. (2021). Akademik Araştırmalar, İçinde; Logoda Sadeleşme ve Örnek Logoların İncelenmesi, ss. 91-99. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Siyavuş, A.E. ve Belge, R. (2023). Belediye Logolarının Coğrafi Analizi: Tokat İli Örneği, *Eastern Geographical Review*, 1-12.
- Tillich, P. (1968), *Symbols Of Faith, Religious Language and The Problem of Religious Knowledge*, Bloomington-London
- Topçu, K (2011). Kent Kimliği Üzerine Bir Araştırma: Konya Örneği. *Uluslararası İnan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 1048-1072.
- Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük (2022). www.tdk.gov.tr (Erişim tarihi, 12/10/2022).
- Türkiye İstatistik Kurumu, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuclari-2021-45500> (Erişim tarihi, 12/10/2022).
- Yasak, Ü., İsak, N. ve Mertol, H. (2021). Kent Belleğine İlişkin Bir Çalışma: Turhal Örneği. *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 195-211.
- Oğan, O. ve Yasak, Ü. (2020). Küreselleşme Bağlamında Mekânsal Kent Kimliği ve Markalaşmanın Kent Turizmine Etkisi. *Türk Coğrafya Dergisi* (74), 97-105.
- Özav, L. ve Ersöz Tüğen, A. (2020). Sürdürülebilir Turizm Açısından Merkezefendi ve Pamukkale İlçelerinin Doğal, Tarihi ve Kültürel Çekiciliklerinin Değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24 (2), 647-664
- Yazıcı Alkış G. ve Üreten, H. (2020). Ephesos Kenti Tanrı(ça) ve Kültleri. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 7(1), 452-495.
- Yiğit, V. (2020). Anadolu Saat Kuleleri 2 https://www.academia.edu/44518372/ANADOLU_SAAT_KULELERI (Erişim tarihi, 12/10/2022).

EXTENDED SUMMARY

One of the most important features that distinguishes humans from other living creatures is their ability to make sense of the outside world or their own inner world with shapes. Thanks to this very valuable ability, human beings have conveyed a lot of information to the other party through the shapes they have drawn throughout history. For this reason, shapes have become concepts in life. Pictures drawn on cave walls, stamps showing family and national affiliation used in the old Turkish States, and signs used on Turkish sword handles are among the first cores of logos. The civilization that used shapes the most in history was the Romans. The Romans showed their family and lineage ties with figures, both on the buildings they built and on the shields of the knights.

The concept of logo, derived from the Greek word logos, means a symbol that determines the identity of any place or object consisting of words or shapes. Nowadays, logos, which are commercial symbols, can be the symbol of a company, name or idea. Again, logos are signs that are not expressed in words, but directly reflect the image of the institution or person to which they belong on the receiving end. Logos, which are a common subject of interest to different disciplines, also fall within the scope of geography, which is a science of space, because they depict space. During the commercial marketing of any place and its introduction to the world, the natural and human characteristics of that place come to the fore.

Izmir, which is the subject of the research, is a very rich city both physically, historically and culturally. The aim of the study is to follow the footprints of geography in these logos by analyzing the municipal logos that reflect the rich historical and cultural heritage of the city.

Methodology

The scanning method was used in the research and the data was obtained by document analysis. The people who designed the logo were contacted by contacting the editorial offices of the district municipalities. The limitations of the study were that the people interviewed had no idea about the designer because the designs in some districts were very old.

Results and Conclusions

Izmir province is in a very advantageous position in terms of geography, history and culture. Its rich soil properties, moderate climate and the Aegean Sea on which it is located have enabled the city to host many civilizations throughout history. Every civilization established here has gifted many works that add cultural value to the city. Settlements in the province date back to the Archaic Period. All these physical and human characteristics are reflected in the municipal logos of the districts of Izmir. In the examination of Izmir district municipality logos, it was determined that a total of 31 different symbols were used, including 12 natural symbols and 19 human symbols. While natural symbols include sea, sun, tulip, sky, flower, animal (seagull, fish, seal, pelican), tree, mountain and stream, human symbols refer to agricultural products (grapes, cotton, olives, artichokes, wheat, cherries). It was observed that too much space was given. In addition, jug, folk poet, folkloric symbol, factory, gear wheel, cable car, stone bridge, sailboat, historical monuments, column, castle, statue and road symbols were used. In general, the use of human symbols has been greater than natural symbols. Some district logos include both natural and human elements.